

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2001

LAXUS

**TERÉNNÍ
PROGRAMY**

KONTAKTNÍ CENTRUM

**AMBULANTNÍ
CENTRUM**

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO

TERRÉNÍ PROGRAMY

Charakteristika programu

Cíle programu

Poskytované služby

Cílová skupina

Počet a druh uskutečněných kontaktů

Personální obsazení v průběhu roku

Spolupráce s institucemi

KONTAKTNÍ CENTRUM

Charakteristika programu

Cíle programu

Poskytované služby

Cílová skupina

Spolupráce s institucemi

Počet a druh uskutečněných kontaktů

Personální obsazení

AMBULATNÍ CENTRUM

Cílová skupina

Charakteristika a vývoj programu

Základní poskytované služby

Hodnocení programu

Personální zabezpečení

PRIMÁRNÍ PREVENCE

FINANČNÍ ZPRÁVA

ORGÁNY SDRUŽENÍ

ÚVODNÍ SLOVO

Po pěti letech pišu úvodní slovo k páté výroční zprávě O.S. LAXUS, která při vzniku v roce 2002 následuje již nového ředitele sdružení na cestách necestách po nově mapované krajině vyšších územně správních celků. Nový způsob financování, nové úřední kontakty před volbami i po volbách, nové cíle a těžkosti při jejich prosazování ... to vše aktuálně řeší můj nástupce, kterým se od září 2001 stal Jiří Staníček. Jsem ráda, že vedení sdružení převzal kolega orientovaný v sociální práci, erudovaný terénní pracovník a manažer, který má zkušenosti, nové vize a potřebný energetický potenciál.

Při ohlédnutí za minulým rokem mne napadá, kolik práce stojí za statistickými údaji, jak se vůbec taková práce dá zvládnout při početně omezeném personálním obsazení jednotlivých programů a při existenční nejistotě z roku na rok a v první polovině každého roku dokonce z měsíce na měsíc.

Jednotlivé programy sdružení jsou profilované podle zakázek klientů v úrovni „nízkého prahu“ a vytvářejí systém služeb, který má těžiště v „harm reduction“ přístupu. Ten převládá co do objemu kontaktů a rozsahu klientely Terénních programů a Kontaktního centra. Přirozeným doplňkem je rozvíjení péče o ty klienty, kteří se posouvají od minimalizace rizik k dalším zdravotním a sociálním nárokům. Klient v konfrontaci přehodnocuje význam nároku na sebe a okolí, ale v počátcích nárokuje především instituci poskytující deklarovanou službu poradenství. Po pěti letech fungování sdružení mají naše programy v rámci regionu nadále ojedinělé zastoupení a stále potřebnější místo.

Přeji nám všem hodně energie do další práce, svému nástupci mnoho úspěchů a pochopení na všech stranách, klientům novou naději.

Dana Dobiášová
statutární zástupce sdružení

TERÉNNÍ PROGRAMY

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Streetwork

Metoda terénní práce, která nabízí aktivní vyhledávající formu - sociální intervence a krizové pomoci uživatelům drog. Cílem streetworku je kontaktovat uživatele drog, které se nedáří oslovit existujicími způsoby intervence a poskytovat této skupině odpovidající služby. Terénní práce umožnuje nabídnout cílové skupině uživatelů drog, kteří pomoc sami nevyhledávají, případně ji odmitají, pomoc s aktivací jejich možnosti samostatného řešení sociálních problémů a podporu při změně životního stylu.

Harm Reduction

Pragmatický a celostní přístup směřující ke snižování zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním drog. Jeho východiskem je Public Health Model, systémový model veřejného zdraví, který nadřazuje zdravotní stav populace zdraví individuálnímu. Terénní práce s klienty je pak zaměřena na změnu rizikového chování spojeného s užíváním drog takovým způsobem, aby nedocházelo ke zdravotnímu ohrožení ostatní populace. Přístup Harm reduction je nejefektivnějším a současně jediným fungujícím způsobem intervence pro uživatele drog, kteří aktuálně abstinent nemohou nebo nechtějí, přičemž při správné realizaci je značně eliminováno riziko možného přenosu nákazy do majoritní populace.

CÍLE PROGRAMU

Základním a dlouhodobým cílem je minimalizace rizik spojených s užíváním drog, především prevence výskytu hepatitid a HIV/AIDS, snižování mortality uživatelů, prevence kriminality, ovlivňování změny životního stylu a bezpečná likvidace injekčního materiálu.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

Monitoring místní drogové scény

Posouzení lokálních potřeb, jehož cílem je zjištění, do jaké míry jsou uživatelé drog mimo kontakt s existující sítí služeb a jaký druh pomoci především potřebují. Získané informace jsou dále vyhodnocovány v souvislosti s odhady incidence a prevalence problémového užívání drog. Cílem monitoringu je identifikovat skupiny populace, které nedokáží účinně oslovit existující služby pro uživatele drog, vytipovat konkrétní sociální skupiny, které služby potřebují, sledovat regionální změny v modelu užívání drog, lokalizovat místa, kde se shromažďují uživatelé drog a kde se drogy prodávají a aplikují.

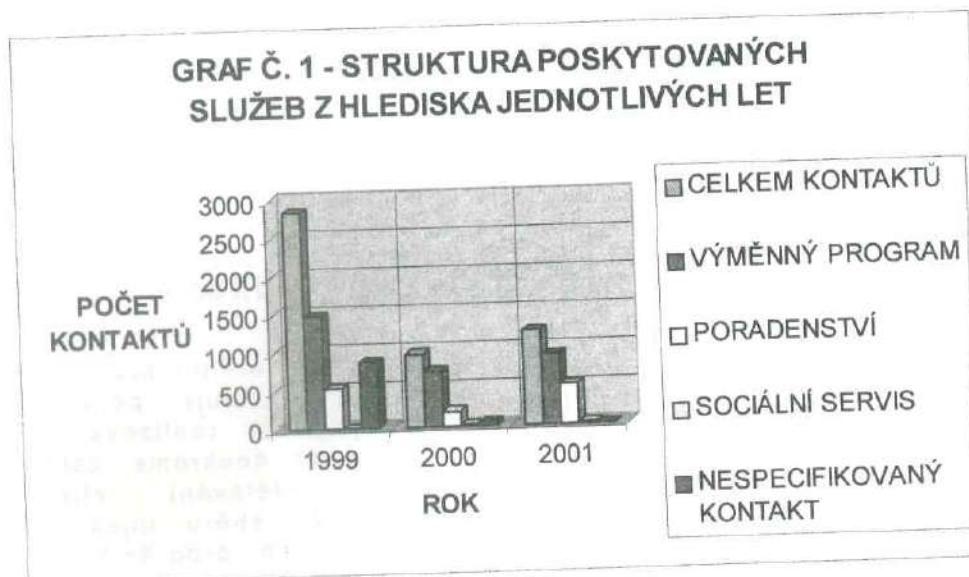
Praktická pomoc

Těžištěm pomoci jsou poradenství a služby Harm Reduction. Zahrnuje materiální pomoc ve formě výměny použitého injekčního materiálu za sterilní pomůcky, distribuci doplňků, které napomáhají snižovat riziko vzniku či přenosu infekcí, distribuci kondomů, poskytování drobného zdravotního ošetření a vitaminový program. Neméně důležitou složkou praktické pomoci je nemateriální pomoc, jejíž součástí jsou krizová intervence v terénu, motivační tréninky a nácviky bezpečnějších praktik při užívání drog, odmítnutí rizikového chování a bezpečné likvidace použitého injekčního materiálu. Pro zkvalitnění služeb existuje pro klienty možnost navázání kontaktu s využitím mobilních telefonů.

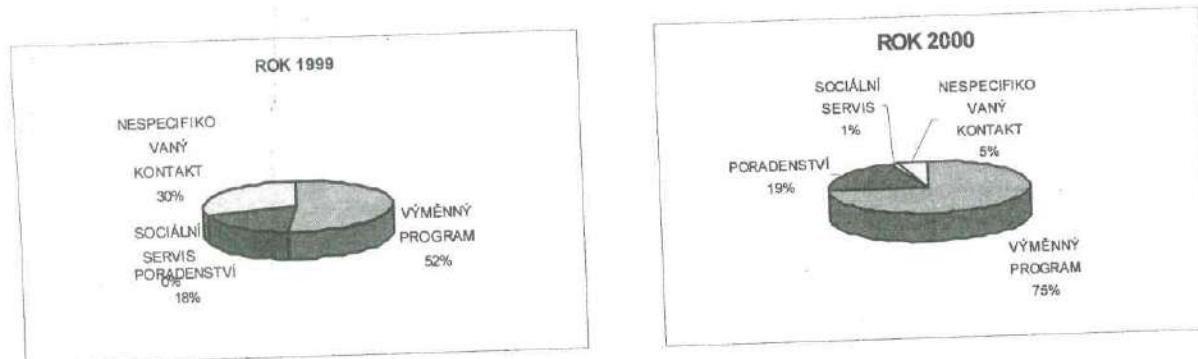
TAB. Č. 1 - STRUKTURA POSKYTOVANÝCH SLUŽEB Z HLEDISKA JEDNOTLIVÝCH LET

Rok	Celkem kontaktů	Výměnný program		Poradenství		Sociální servis		Nespecifikovaný kontakt	
		Kontakty	Materiál	515	18 %	0	1 %	857	30 %
1999	2846	1474	52 %	6056	515	18 %	0	857	30 %
2000	959	718	75 %	2816	187	19 %	11	46	5 %
2001	1229	910	74 %	4324	523	42 %	24	0	0

V důsledku uzavření drogové scény se již v roce 2000 výrazně snížilo množství kontaktů. V roce 2001 se naopak objevil mírný nárůst kontaktů i klientů, což bylo dáno především zkvalitněním práce s romskými uživateli drog a budováním regionálního programu služeb Harm Reduction.

Nejvyšší zájem ze strany klientů byl tradičně o výměnný program, který tvořil 75 % všech kontaktů. Výrazným způsobem vzrostla poptávka uživatelů po poradenských službách, za účelem kterých bylo navázáno 42 % kontaktů. Snížení nespecifikovaných kontaktů na nulu ukazuje vykristalizování jasně strukturované nabídky služeb pro definovanou cílovou skupinu.

CÍLOVÁ SKUPINA

Obecné vymezení cílové populace

Uživatelé nelegálních drog s nepřijatelným rizikem nebo drog legálních užívaných alternativním způsobem, kteří nejsou v kontaktu se žádnou institucí, která poskytuje služby pro tuto populaci. Jedná se především o injekční uživatele a jejich sexuální partnery.

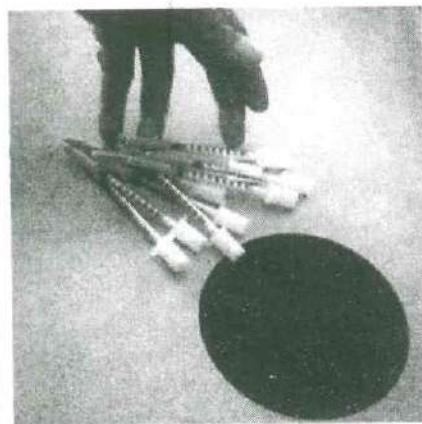
Specifické cílové kategorie pro rok 2001

Pouliční uživatelé heroinu, Romové, mladiství a nezletilí, injekční uživatelé ve věkové kategorii 25 - 35 let, ženy, osoby bez přístřeši a bez stálého příjmu.

Osobní kontakty

Na počátku prvního pololetí 2000 došlo k radikálním změnám. Vlivem represivních zásahů pouliční scéna prakticky uzavřela. Nedošlo sice k zásadnímu úbytku klientů (ze 195 na 158), ale dramaticky se snížil počet kontaktů (ze 2846 na 959). Výrazně se snížila také možnost kontaktovat nové osoby (ze 142 na 58).

Počet kontaktů od začátku roku 2001 průběžně s malými výkyvy rostl (minimum: leden 44), kulminoval v srpnu a září (shodně 155) a poté prudce klesl v měsíci listopadu (zhruba o polovinu oproti říjnu: 71).

Teoretická pomoc

Poskytování informací z oblasti zdravotní, sociální a právní buď na základě žádosti klienta nebo pokud pracovník uzná za nezbytné tuto informaci klientovi předat. Dále zahrnuje poskytování informací o službách Harm Reduction, službách systému léčebné péče, případně o dalších relevantních službách, sexuální osvětu a distribuci informačních materiálů a brožur s tematikou přibližující rizika užívání drog.

Zprostředkování další pomoci

Odkazování, zprostředkování nebo asistence uživatelů drog k dalším službám a zařízením poskytujícím zdravotní nebo sociální služby.

Sběr pohozených injekčních stříkaček

Specifická činnost, kdy terénní pracovníci vyhledávají a bezpečně likvidují pohozený injekční materiál nebo je sběr realizován na objednávku jiné instituce či soukromé osoby. Prohábá systematické vzdělávání klientů zapojených do programu ve sběru injekčních stříkaček. Pracovníci terénních programů jsou také kompetentní nacvičovat bezpečnou likvidaci injekčních stříkaček se zájemci ze strany policie, škol či jiných dobrovolníků.

Regionální terénní program

Zahrnuje kvalitativní výzkum místních drogových scén v okresech Náchod a Jičín, přímou terénní práci, kontaktování a vedení indigenních terénních pracovníků.

TAB. Č. 2 - STRUKTURA POSKYTOVANÝCH SLUŽEB Z HLEDISKA REGIONŮ V ROCE 2001

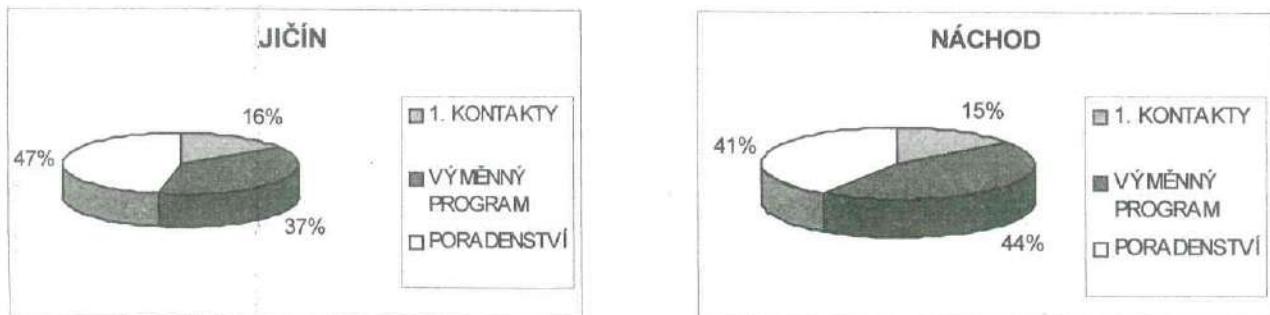
okres	1. kontakty	celkem kontaktů	Výměnný program kontakty	materiál	poradenství
Náchod	4	18	12	67 %	1040
Jičín	11	44	25	57 %	1020

*Služba poradenství probíhala v 18 % kontaktů s výměnným programem.

Jičín

RTP byl realizován v průběhu celého roku. V tomto období proběhlo 20 výjezdů do měst v okrese Jičín. Celkově program využilo 24 osob za účelem výměnného programu, poradenství nebo testování na infekční nemoci. V roce 2001 bylo navázáno 11 nových kontaktů. Podařilo se vyměnit 1020 injekčních stříkaček s 93 % návratnosti. Realizaci RTP zajišťovali dva terénní pracovníci z týmu TP OS Laxus a jeden indigenní terénní pracovník.

Náchod

RTP byl realizován v důsledku nejasnosti o způsobu financování převážně ve druhém pololetí roku 2001. Bylo realizováno 11 výjezdů do měst v okrese Náchod. Celkově program využilo 13 osob v přímém kontaktu, a to za účelem výměnného programu, poradenství nebo testování na infekční nemoci. Sekundárně využilo terénní program 65 osob. V roce 2001 byly navázány 4 nové kontakty. Bylo vyměněno 1040 injekčních stříkaček s 87 % návratnosti. Realizaci RTP zajišťovali dva terénní pracovníci z týmu TP OS Laxus a jeden indigenní terénní pracovník.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ V PRŮBĚHU ROKU

V průběhu roku 2001 zajišťovalo chod programu pět profesionálních pracovníků. Na regionální části programu spolupracovali dva indigenní pracovníci.

SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI

V rovině práce s klientem má spolupráce terénního programu těžiště především v Kontaktním centru O.S. Laxus Hradec Králové. Pro oblast prevence přenosných nemocí se dlouhodobě vyvíjí spolupráce s KHS, OHS a Infekční klinikou FN Hradec Králové. Terénní programy se podílejí na supervizi o.s. Salinger, které pracuje v terénu s mládeží. Dále jsou ve spojení s protidrogovými koordinátory v regionu. Podílejí se na regionálních setkáních sociálních pracovníků státní správy a samosprávy (zejména kurátorů, romských poradců apod.). V oblasti vzdělávání probíhá dlouhodobá spolupráce s Univerzitou Hradec Králové - především s oddělením sociální práce. Terénní pracovníci poskytují školení o službách Harm Reduction a o technice sběru pohozených stříkaček Městské policii Hradec Králové. Celostátně spolupracují Terénní programy s profesními organizacemi na zkvalitňování terénní práce v ČR. Jsou to sekce Harm Reduction při asociaci nestátních organizací (A.N.O.) a Česká asociace streetwork (ČAS).

POČET A DRUH USKUTEČNĚNÝCH KONTAKTŮ

Výměnný program

Modus počtu výměn lze nalézt v měsících srpnu a září (shodně 116), naopak nejméně výměn proběhlo v lednu (37). Opět lze nalézt tendenci nárůstu výměn v letních měsících a pokles začátkem a koncem roku.

Výměna injekčního materiálu dosáhla maxima v září: in (232)/ out (318), minima naopak v prosinci: in (13)/ out (67), přičemž se těmto údajům blíží četnosti i ze začátku roku. Materiál out byl opět s nejvyšší frekvencí vydáván mezi třetím a čtvrtým týdnem měsíce.

Návratnost se objevila nejvyšší v měsíci červnu (75,5 %) a podobně vysoká byla také v měsících srpnu, září a říjnu (73 % - 74,5 %). Nejnižší návratnost lze nalézt v prosinci (19,4 %). Jedná se výrazný výkyv, který neměl za celý rok 2001 obdobu (druhá nejnižší hodnota činila 44,7 % v měsících února a listopadu). Určitou roli na tomto nepříznivém ukazateli mohlo sehrát vedle represivních tlaků i chladné počasí.

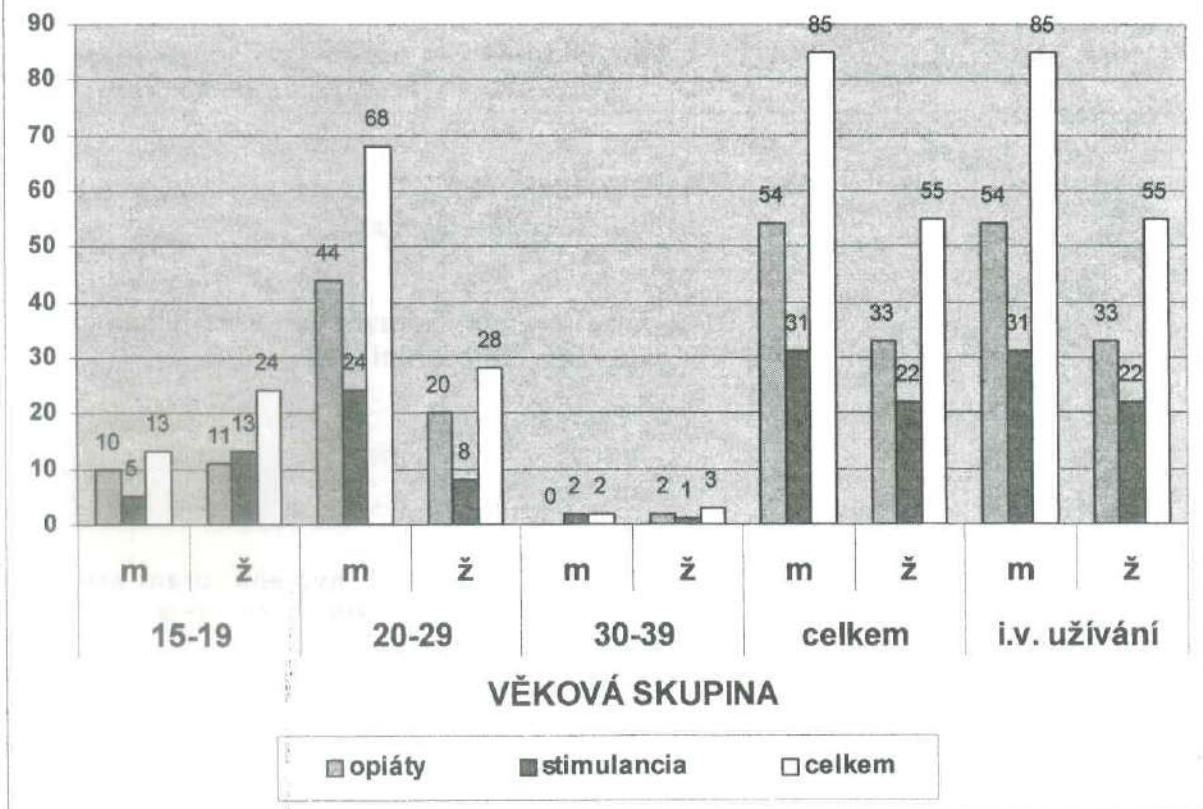
Průměrně mezi 75 -77 % kontaktů je navázáno za účelem výměny injekčního materiálu. Výjimku tvořily měsice červen a leden, kdy za tímto účelem proběhlo 82-84 % kontaktů a naopak měsíc březen, kdy výměnu preferovalo pouhých 57 % kontaktů.

Poradenství

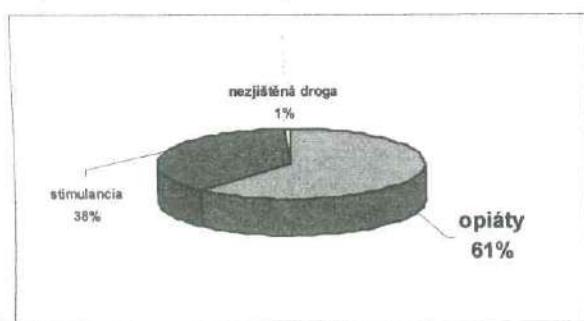
Počet služeb vykazovaných jako poradenství byl nejvyšší v měsících srpnu a září (98, 93) a mohl souviset se zdravotními komplikacemi spojenými s injekční aplikací nedostatečně upravených opiátů. V těchto měsících proběhlo 63 % a 60 % kontaktů mimo jiné i za účelem poradenství. Tuto hypotézu potvrzuje i fakt, že v srpnu proběhlo 38 % kontaktů za účelem výměny a poradenství současně a v září tato četnost činila 35 % (v ostatních měsících činila zakázka na kombinaci obou služeb 1-15 % kontaktů). Před tímto obdobím i po něm je zřetelný pokles těchto služeb, který však pravděpodobně souvisí s poklesem počtu klientů (minimum: leden: 14). Proporce služeb poskytovaných jako poradenství činila v ostatních měsících stabilně mezi třiceti a čtyřiceti procenty.

TAB. Č.3 – POČET A DRUH USKUTEČNĚNÝCH KONTAKTŮ

rok	celkem kontaktů	1. kontakt	výměnný program	poradenství	sociální servis
			kontakty/materiál		
2001	1229	33	910/ 4.324	523	24

GRAF Č. 3 - KLIENTI PODLE UŽÍVANÉ DROGY

m = muži
ž = ženy

SKLADBA KLIENTELY PODLE TYPU UŽÍVANÉ DROGY V ROCE 2001

Na drogové scéně v Hradci Králové jsou dominující drogou opiáty - především heroin. V okrese Náchod je poměr opiátů (54 %) a stimulancii vyrovnaný (46 %), zatímco na Jičínsku jsou jasně preferována stimulancia (88 % : 12% opiátů).

KONTAKTNÍ CENTRUM

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Bio-psicho-sociální model

Celostní pohled na člověka ve zdraví a nemoci umožňuje překonat mýty o užívání drog a o uživatelích, přičemž posouvá služby organizace do roviny partnerství a oboustranné zodpovědnosti.

Nízkoprahovost

Minimalizace psychických a fyzických bariér při vstupu do instituce pro klienty.

Harm Reduction

Uplatňování principu snižování zdravotních a sociálních rizik.

CÍLE PROGRAMU

1. kontakt klienta s institucí

Zaměření na první institucionální kontakt s uživateli drog. Získávání nových klientů často probíhá na základě spolupráce s Terénními programy, které odkazují potřebné klienty na Kontaktní centrum jako první instituci předcházející systému léčebné péče.

Redukce rizikového chování

Základním cílem je navázání, udržení a zprostředkování potřebného kontaktu co nejširší populaci, která užívá nealkoholové drogy rizikovým způsobem.

Udržení kontaktů pro perspektivní změny a léčebné cíle.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

Poradenství

Zahrnuje zdravotní a sociální poradenství a motivační trénink jednak s cílem motivace k méně rizikovému chování v souvislosti s užíváním drog a jednak s cílem motivace k abstinenci. Součástí jsou také poradenské služby pro uživatele drog a vztažné osoby.

Výměnný program

Výměnný program injekčních stříkaček

Sexuální osvěta

Distribuce kondomů.

Reference do jiných zdravotních a sociálních zařízení. Zprostředkování léčby.

Krizová intervence

Doplňkový servis

Hygienický (osobní hygiena, praní prádla) a základní potravinový servis.

Testy

Testování na hepatitidy typu B a C, anti-HIV protilátky.

Kontakty s klienty ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.

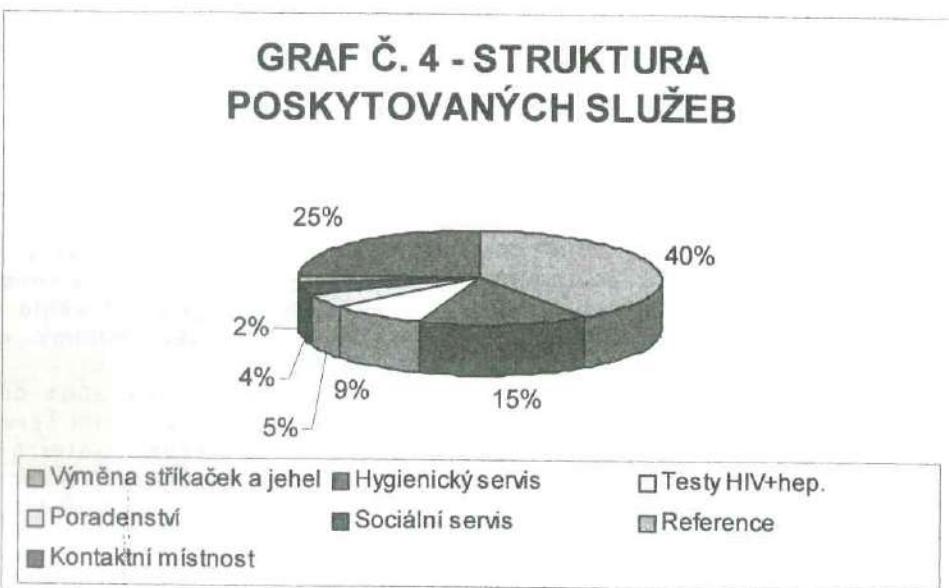
Spolupráce s Probační a mediační službou ČR za účelem zprostředkování odklonů a alternativních trestů pro vhodné klienty.

Práce s rodiči uživatelů drog

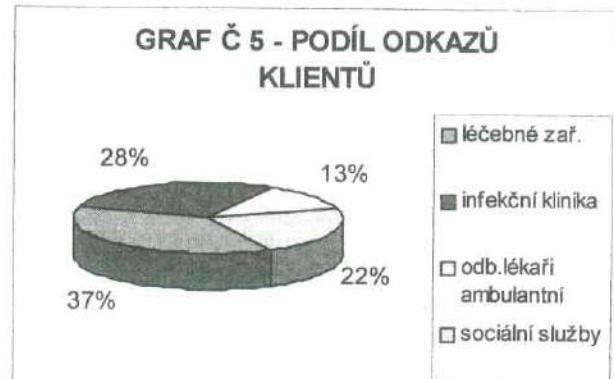
Telefonické poradenství - krizová telefonická intervence pro uživatele drog a vztažné osoby

TAB. Č. 4 - STRUKTURA POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

Rok	Počet prvních kontaktů	Osborní kontakty	Písemné a telef. kontakty	Výměna poč. kl./ mat.	Porad.	Testy HIV Hep. B, C	Hyg. servis	Sociální servis	Počet referencí
2001	98	1472	59	591/4706	369	127	222	65	32
Realizované výkony									
Výměna stříkaček a jehel				591				40	
Hygienický servis					222			15	
Testy HIV+hep.					127			9	
Poradenství					71			5	
Sociální servis					65			5	
Reference					32			2	
Kontaktní místnost					364			25	
Celkem					1.472			100	

GRAF Č. 4 - STRUKTURA POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

TAB. Č 5 - REFERENCE Klientů DO ODBORNÝCH INSTITUCÍ

Instituce	Počet	Podíl v %
Léčebné zař.	12	37
Infekční klinika	9	28
Odb.lékaři ambulantní	4	13
Sociální služby	7	22
Celkem	32	100

GRAF Č 5 - PODÍL ODKAZŮ Klientů

CÍLOVÁ SKUPINA

Uživatelé nealkoholových drog, kteří nejsou v kontaktu se žádnou jinou institucí.

Uživatelé, kteří si aplikují drogy intravenózně.

Sexuální partneři výše uvedené skupiny a rodinní příslušníci.

SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI

V rámci case managementu spolupracujeme s Terénními a Ambulantními programy O.S. LAXUS. V oblasti prevence přenosných nemocí s Infekční klinikou FN HK, OHS a KHS.

V rámci regionu pokračuje spolupráce s AT ordinací v Hradci Králové, Léčebnou návykových nemocí v Nechanicích, Metadonovým programem a Psychiatrickou klinikou FN v Hradci Králové.

Mimo region jsme v roce 2001 spolupracovali s léčebnou v Červeném Dvoře, léčebnou a terapeutickou komunitou v Bílé Vodě.

Pokračuje spolupráce s vazební věznicí v Hradci Králové, kde byla v průběhu roku umístěna řada našich klientů. Je nám umožněno pokračovat v individuální práci s klienty, pomáháme jim zprostředkovávat léčbu v případě propuštění. Klientům bez zázemí poskytujeme nejnutnější hygienické potřeby.

Pokračuje spolupráce s Probační a mediační službou ČR, zejména střediskem Hradec Králové. Připravujeme program pro klienty s probačním dohledem a toxickou anamnézou / předpokládané zahájení leden 02/.

Navázali jsme kontakty se specializovaným odděleném léčby drogových závislostí ve vězničce Rýnovice.

Dobrá je spolupráce s odbornými lékaři, sociálními pracovníky z orgánů místní správy i samosprávy.

Za oboustranně přínosnou považujeme užší spolupráci s Kontaktním centrem v Pardubicích. Pravidelně spolupracujeme s.o.s. SANANIM a Asociací nestátních organizací.

POČET A DRUH USKUTEČNĚNÝCH KONTAKTŮ

Osobní kontakty

Rok 2001 byl poznamenán zásadními změnami na drogové scéně. Vlivem opakových represivních zásahů (leden, říjen) se drogová scéna zcela uzavřela a v důsledku toho se snížil počet osobních kontaktů s klienty i prvkkontakte. Vedle toho se část klientely ocitla ve výkonu trestu odnětí svobody, část změnila místo pobytu a část abstinuje. K nejvýraznějšemu poklesu došlo v únoru, kdy se počet klientů snížil o více jak polovinu (ze 155 v lednu na 76 v únoru). K výraznějšímu nárůstu klientů i kontaktů došlo v průběhu „opiové sezóny“ (užívání surového opia), kdy se počty klientů přiblížily lednové statistice (89, 157, 149, 148 osobních kontaktů v měsících červnu až září). Dramatický pokles kontaktů nastal opět na přelomu října a listopadu (210: 119). Podobně poklesl počet klientů v prvním inkriminovaném období o 33 %, ve druhém o 27 %.

Výmenný program

Opět lze nalézt tendenci nárůstu výměn v letních měsících a pokles se začátkem a koncem roku. Výměna injekčního materiálu dosáhla maxima v červenci: in (1196)/ out (995), minima naopak v listopadu: in (75)/ out (100).

Průměrná návratnost za rok 2001 činí 93 %. Návratnost se objevila nejvyšší v měsíci červenci (120 %) a celkově vysoká byla obecně v letních měsících (červen: 101 %, srpen: 110 %). Nejnižší návratnost lze nalézt v prosinci (54 %). Jedná se výrazný výkyv, který neměl za celý rok 2001 obdobu (druhá nejnižší hodnota činila 75 % v měsíci listopadu).

Průměrně 40 % kontaktů je navázáno za účelem výměny injekčního materiálu.

Ostatní služby

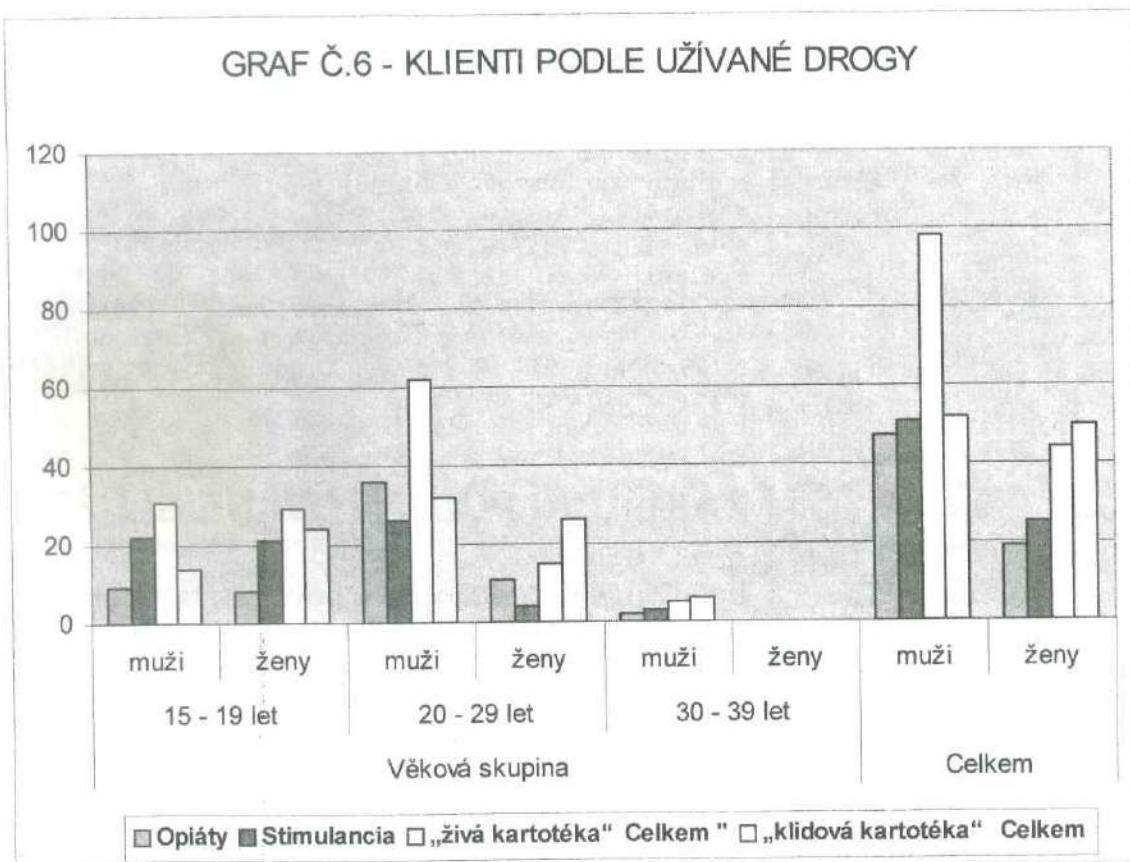
Za účelem testování proběhlo 9 % kontaktů, 15 % bylo motivováno hygienickým servisem, 25 % poradenstvím, 4 % sociálním servisem a 2 % kontaktů se vztahovala k referencím do jiných zařízení – především léčebných zařízení systému léčebné péče (37 % všech referencí).

Personální obsazení

Chod programu zajišťovali tři pracovníci. Personální obsazení programu se měnilo v průběhu prvního pololetí. Pracovní poměr ukončila sociální pracovnice, na její místo byl přijat kontaktní pracovník a nově přijata kontaktní pracovnice na částečný úvazek.

TAB. Č. 6 - STATISTIKA „ŽIVÉ“ A „KLIDOVÉ“ KARTOTÉKY PODLE UŽÍVANÉ DROGY

	Věková skupina						Celkem	
	15 - 19 let		20 - 29 let		30 - 39 let		muži	ženy
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy		
Opiáty	9	8	36	11	2	-	47	19
Stimulancia	22	21	26	4	3	-	51	25
„živá kartotéka“	31	29	62	15	5	-	98	44
Celkem "	31	29	62	15	5	-	98	44
„klidová kartotéka“	14	24	32	26	6	-	52	50
Celkem								

TAB. Č. 7 - SKLADBA KLIENTELY DLE TYPU ZNEUŽÍVANÉ DROGY

Drogy	Počet	Podíl v %
opiáty	66	46
stimulancia	76	54
celkem	142	100

TAB. Č. 8 - SKLADBA KLIENTELY DLE TYPU APLIKACE

Typ užívání	Počet	Podíl v %
Injekčně	115	81
Kouření	22	15
Sniffing	5	4
Celkem	142	100

AMBULANTNÍ CENTRUM

CÍLOVÁ SKUPINA

Program byl přednostně určen klientům, kteří absolvovali léčbu pro závislost a nebo svépomocně abstinovali po dobu nejméně tří měsíců. V průběhu roku jsme se individuálně věnovali také klientům, kteří abstinovali dobu kratší tří měsíců. Významnou součástí programu je cílová skupina rodinných příslušníků.

Kriteriem úspěšnosti bylo 122 nových klientů, kteří v roce 2001 využili nabídky programu. Podařilo se otevřít doléčovací skupinu. Katamnestickým šetřením po roce jsme zjistili spokojenosť a abstinenci u 2/3 klientů ze skupiny. Ukázalo se, že vývoj drogové problematiky v rodinách lidí z rodičovské skupiny je zprostředkován příznivě ovlivněn docházkou do skupiny.

Skladba klientely

Program navštívilo 81 rodičů a partnerů a 41 o abstinenci usilujících uživatelů drog. Z 81 rodičů a partnerů jich 60 využilo možnosti rodinného a párového poradenství nebo účasti v rodičovské skupině. Klienti s drogovou anamnézou využili ve 24 případech individuální terapeutický kontakt a 13 z nich doléčovací skupinu. Se 17ti klienty jsme pracovali formou poradenství, včetně motivačního tréninku a ve většině případů se podařilo zapojit rodinu do společných sezení.

CHARAKTERISTIKA A VÝVOJ PROGRAMU

Ambulantní centrum je registrované nestátní zdravotnické zařízení, zaměřené na léčení a doléčování drogově závislých. Do provozu bylo uvedeno v září 2000, kdy se oddělilo od Kontaktního centra O.S. LAXUS za účelem adekvátního reagování na potřeby klientů indikovaných do ambulantní péče.

Program se vyvijel od počátku roku v podobě, která odpovídala především potřebám přicházející klientely. Vzhledem k tomu, že se jednalo o první rok činnosti tohoto programu, v první třetině roku se uskutečňovaly především individuální a rodinné kontakty s klienty. Terapeutická skupina vznikla koncem dubna. Většina klientů do skupiny dojížděla z okruhu 50 km, protože se v rámci regionu jednalo o jedinou doléčovací ambulantní skupinu. Do skupiny dojížděli ti klienti, kteří většinu času docházky do skupiny pracovali a sami si byli schopni obstarat bydlení. Rodičovská skupina, která do ambulance přešla z Kontaktního centra o.s. LAXUS, pokračovala čtvrtým rokem ve své činnosti. Navázala spolupráci s Anonymními rodiči a zúčastnila se jednoho vikendového setkání.

ZÁKLADNÍ POSKYTOVANÉ SLUŽBY

Individuální poradenství a psychoterapie (49%)

Rodinné a párové poradenství, rodičovská skupina (28%)

Terapeutická skupina pro abstinující (11%)

Sociální poradenství (12%)

Telefonické poradenství a krizová intervence

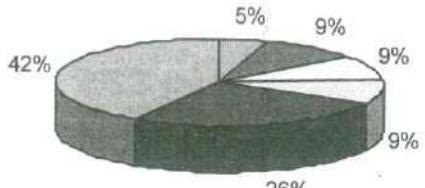
TAB. Č. 9 - KLIENCI AMBULANTNÍHO CENTRA O.S. LAXUS

	Skupiny klientů abstinující I nad 3 měsíce	abstinující II 1 týden – 3 měsíce	Ostatní drogoví klienti	rodinní přísluš., partneri
Indikace	Problemy provázející abstinenci	Problemy s rozhodováním ke změně	Problemy mimořádného rázu (nárazové)	Problemy s drog. vývojem u dětí
Okruh řešených problémů	Osobní Sociální Zdravotní	Osobní – motivace Sociální Zdravotní	Osobní Zdravotní	Osobní – komunikace Sociálně – právní
Individuální program (frekvence)	ano	ano	ano	ano
Skupinový program (frekvence)	(nad 1x týdně)	(1x týdně a častěji)	(dle potřeby)	(dle protř.)
Práce s rodinou	ano	ne	ne	ano
Pravidla pro relaps	Tolerance k výjimce, téma pro zpracování	Tolerance k výjimce, téma pro rozhodování	X	Součást informační výbavy
Reference při recidivě	Pobytová, léčebná zařízení, jinak KC, TP	KC, TP	Jiná léčebná zařízení, KC, TP	X

TAB. Č. 10 - POČET A DRUH USKUTEČNĚNÝCH VÝKONŮ V ROCE 2001

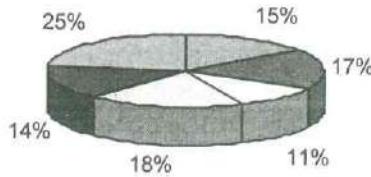
Druh práce (klienti/ hodiny)	Skupinová terapie	Rodičovská skupina	Sociální práce	Individuální terapie	Rodinná terapie	Poradenství	Počet nových klientů
Rok						osobní telefonické	
2001	8/55,5	16/63	15/39	16/66	44/52	70/87	281 122

**GRAF Č. 7 - USKUTEČNĚNÉ VÝKONY PODLE
POČTU KLIENŮ**

skupinová terapie rodinová skupina
 sociální práce individuální terapie
 rodinná terapie poradenství

**GRAF Č. 8 - USKUTEČNĚNÉ VÝKONY PODLE
POČTU HODIN**

skupinová terapie rodinová skupina
 sociální práce individuální terapie
 rodinná terapie poradenství

HODNOCENÍ PROGRAMU

Vzhledem k tomu, že se jednalo o první rok činnosti programu, kdy nebylo možné odhadnout charakteristiku klientely (jednalo se spíše o sociálně zabezpečené klienty z celého regionu, kteří přicházeli se zakázkou řešit osobní, rodinné a partnerské problémy, než o klienty s většími sociálními zakázkami), považujeme činnost Ambulantního centra za úspěšně nastartovanou.

Dá se očekávat jen menší proměna ve skladbě klientely vzhledem k tomu, že zařízení nedisponuje chráněným bydlením. Program budou pravděpodobně využívat sociálně zdatnější klienti.

V následujícím roce bude užitečné rozvíjet spolupráci zejména s kmenovými programy o.s. LAXUS, probační službou regionu a zkvalitňovat program jak směrem dovnitř, tak navnek k síti regionálních služeb. Program se v příštím roce bude připravovat na plnění akreditačních požadavků a s výhledem dvou let k výběrovému řízení na smlouvu se zdravotními pojišťovnami.

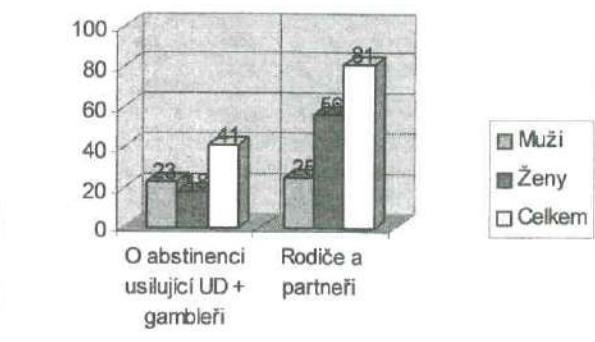
PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program byl zajišťován multidisciplinárním týmem (přepočtený počet pracovníků - 2, 0)

TAB. Č. 10 - CELKOVÝ PŘEHLED Klientely AMBULANTNÍHO PROGRAMU ZA ROK 2001

	O abstinenci usilující UD + gambleři	Rodiče a partneři
Muži	23	25
Ženy	18	56
Celkem	41	81

GRAF Č. 9 - Klientela ambulantního centra za rok 2001

TAB. Č. 11 - O ABSTINENCI USILUJÍCÍ Klienti AMBULANTNÍHO PROGRAMU ZA ROK 2001 PODLE PŮVODNÍHO PROBLÉMU SE ZÁVISLOSTÍ

Drogy	pervitin		heroin		alkohol	gambling	ostatní
	15-25	26-35	15-25	26-35			
muži	8	1	5	1	1	3	4
ženy	9	2	4		3		
celkem	17	3	9	1	4	3	4

Ze 41 klientů překonávajících problémy se závislostí, měla 1/2 z nich problémy s pervitinem (20 klientů), 1/4 heroinem (10 klientů) a 1/4 s ostatními látkami (11 klientů) – alkohol, ostatní, resp. gambling.

PRIMÁRNÍ PREVENCE

V rámci primární prevence problémů působených návykovými látkami u dětí a dospívajících pracovníci KC a TP pořádají besedy k této problematice. V případě menšího počtu účastníků se besedy konají v prostorách zařízení O.S.Lexus, při větším zájmu ze strany základních a středních škol z okresu Hradec Králové probíhají besedy přímo na školách.

Obsahem besed jsou zejména informace o nelegálních drogách, se kterými se mohou setkat, o jejich účincích na lidský organismus a rizikových faktorech, se kterými je spojena jejich aplikace.

Chceme, aby se žáci a studenti aktivně účastnili besed, mluvili o svých zkušenostech a vyjadřovali své názory. Učí se tak vytvářet si vlastní postoje a uvědomovat si odpovědnost za svá rozhodnutí.

Účastníkům jsou poskytnuty informace o činnosti O.S.Lexus a možnostech pomoci v Kontaktním centru.

V budoucnosti máme zájem tyto preventivní aktivity rozšiřovat.

V roce 2001 proběhlo 30 akcí s 802 účastníky. V rámci dalšího vzdělávání byli mezi nimi i studenti VOŠ a VŠ, pedagogové a zdravotníci. Aktivity podobného zaměření proběhly i ve vazební věznici.

V kontaktním centru jsme v roce 2001 umožnili stáže 11 studentům, zejména z Univerzity Hradec Králové a z VOŠ v regionu.

TAB. Č. 12 – BESEDY V JEDNOTLIVÝCH ZAŘÍZENÍCH

Besedy/ Účastníci	Celkem	ZŠ	SŠ	VOŠ + VŠ	Zdravotníci	vazební věznice
B/U	30/802	12/286	10/399	5/75	2/30	1/12

TAB. Č. 13 – CELKOVÝ PŘEHLED BESED

primární prevence	Počet besed	Podíl v %	Počet účastníků	Podíl v %
Interaktivní besedy se žáky ZŠ	12	40	286	36
Interaktivní besedy se studenty SŠ	10	33	399	50
Interaktivní besedy VOŠ a VŠ	5	17	75	9
Besedy se zdravotníky	2	6	30	4
Aktivity ve vazební věznici	1	3	12	1
Celkem	30	100	802	100

FINANČNÍ ZPRÁVA

Náklady na provoz programů os Laxus Hradec Králové v roce 2001

Zdravotnický materiál pro výměnný program	211 831,24
DHIM	219 911,40
Ostatní materiálové náklady	133 368,84
Energie	57 807,30
Cestovné	74 802,40
Služby	57 789,80
Telefon, internet, poštovné	90 222,40
Supervize a vzdělávání	113 810,38
Ekonomický servis	141 879,50
Mzdy	92 914,50
OON	1 190 578,00
Zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění	60 914,00
Ostatní pojistné a finanční náklady	410 489,00
Odpisy	8 870,60
Celkové náklady OS Laxus	2 878 673,36

Z toho na provoz

Kontaktního centra	1 258 025,25
Terénních programů (včetně regionálního programu)	990 860,80
Ambulantního centra	595 013,81
Kanceláře sdružení	34 773,50

Příjmy programů os Laxus Hradec Králové v roce 2001

MPK a Okresní úřad HK	1 063 677,86
Ministerstvo zdravotnictví ČR	824 352,70
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	418 941,20
Magistrát města Hradec Králové	417 118,80
Město Jičín	20 000,00
Město Hořice	13 000,00
Město Nová Paka	13 000,00
Město Lázně Bělohrad	9 000,00
Město Nové Město nad Metují	10 000,00
Město Rychnov nad Kněžnou	10 000,00
Město Česká Skalice	7 000,00
Město Jaroměř	7 000,00
Město Náchod	7 000,00
Výnosy za realizované služby	90 970,02
Úroky z bankovních účtů	17 207,90
Ostatní příspěvky a sponzorské dary	1 400,00
Celkové příjmy OS Laxus	2 929 668,48

Z toho na provoz:

Kontaktního centra	1.284.062,00
Terénních programů (včetně regionálního programu)	1.020.499,00
Ambulantního centra	603.463,81

ORGÁNY SDRUŽENÍ

Výbor O.S. LAXUS

PhDr. Dana Dobiášová
Mgr. Jana Ženíšková
Mgr. Ing. Jiří Staniček
Bc. Zuzana Renčinová
MUDr. Jaroslav Kapla

Revizní komise O.S. LAXUS
PharmDr. Jiří Sova
Ondřej Mráz
Ludmila Němcová

KONTAKTY

Občanské sdružení LAXUS
Statutární zástupce: Mgr. Ing. Jiří Staniček
Okružní 699
500 03 Hradec Králové
Tel: 049/55 13 977
e-mail: os.laxus.hk@centrum.cz
Bankovní spojení: e-Banka, Hradec Králové
Č.účtu: 60 11 25 001 / 2400

Projekty O.S. LAXUS

Terénní programy
Pospíšilova 698
500 03 Hradec Králové
vedoucí programu: Mgr. Ing. Jiří Staniček

Telefon:
049/55 13 977, 0732 72 63 63

e-mail: teren.hk@centrum.cz

Kontaktní centrum
Pospíšilova 698
500 03 Hradec Králové
vedoucí programu: Mgr. Jana Ženíšková

Provozní doba:
10.00 – 17.00 hod.

Telefon
049/55 13 977 , 0732 73 62 56

e-mail: kacko.hk@centrum.cz

Ambulantní centrum
Okružní 699
500 03 Hradec Králové
vedoucí programu: PhDr. Dana Dobiášová

Telefon:
049 55 15 907
e-mail: laxus@volny.cz

PODĚKOVÁNÍ

Patří všem, kteří podporovali činnost sdružení v uplynulém roce.

Jmenovitě zaměstnancům a dobrovolníkům za dobře odváděnou práci.

Dále tradičním donorům, jimiž jsou: Meziresortní protidrogová komise ÚV ČR, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Okresní úřad Hradec Králové, Magistrát města Hradec Králové.

Jsme také rádi, že k tradičním donorům můžeme připočítat i obce Jičín, Lázně Bělohrad, Nová Paka, Hořice, Jaroměř, Nové Město nad Metují, Náchod, Česká Skalice, Rychnov nad Kněžnou

**... a jistě zvláštní poděkování patří odstupující ředitelce sdružení
Daně Dobiášové...**

PERSONÁL 2001

Terénní programy a regionální terénní program

Jiří Staníček	vedoucí programu RTP Náchodsko	1 – 12 měsíc
Eva Sýkorová	terénní pracovnice RTP Jičínsko	1 – 12 měsíc
Jan Štefek	terénní pracovník	1 – 2 měsíc
Andrea Štanglová	terénní pracovnice	7 – 12 měsíc
Radka Janebová	terénní pracovnice	9 – 12 měsíc
Dobrák	regionální terénní program Jičínsko	1 – 12 měsíc

Kontaktní centrum

Jana Ženíšková	vedoucí programu sociální pracovnice	1 - 12 měsíc
Tomáš Záhořík	kontaktní pracovník	3 - 12 měsíc
Zuzana Renčínová	kontaktní pracovnice	1 - 3 měsíc
Lucie Potměšilová	kontaktní pracovnice	5 - 12 měsíc
Jindřich Pavláček	kontaktní pracovník	9 - 12 měsíc

Ambulantní centrum

Dana Dobiášová	vedoucí programu psychoterapeut	1 - 12 měsíc
Gabriela Bulantová	sociální pracovnice	1 - 12 měsíc

MAPA REGIONU

